

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
 Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Clio
 Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

Epopeea Viteazului Mihai (26)

Ing. Angela FANA

Planul lui Mihai pentru intrarea în Transilvania prinde aripi

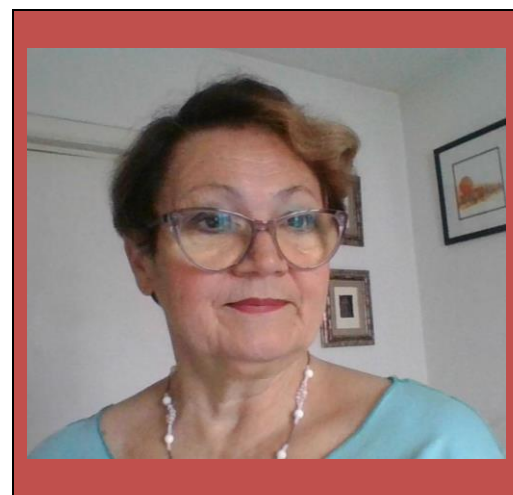
Una din poeziile populare care circulau atunci, ne oglindesc cu câtă nerăbdare era așteptat Mihai Vodă în Transilvania:

Bate vântul dor mărunt

De la neamul meu cel sfânt
 Să lărgim Valahia
 Ca pe vremuri Dacia
 Bate vântul transalpin
 Cu jale mare și mult chin
 Să-l anunțe pe Mihai
 Să coboare peste plai.

Mihaile, nu mai sta
 Vrem să zboare acvila
 De la Alba Iulia
 Până-n Basarabia !

- extras din drama „Voievodul Valah ” - Marin Cristian-2014

Informați prin propaganda sa, făcută cu mare abilitate, dușmanii săi, vecinii, sunt pe moment amăgiți, fiecare în mod diferit. În acest fel, Mihai câștigă timp și liniște pentru a-și pregăti minuțios expediția. După ce s-a dotat cu armament, a angajat mulți mercenari, luptători aleși, oastea boierilor săi credincioși și voluntari care să-i întărească oastea; Baba Novac, bravul haiduc sârb, cu cetele lui, mii și mii de haiduci, alături de Deli Marcu, moldoveni, secuii ardeleni și mulți alți voluntari balcanici, etc. Apoi și-a instruit oștirea, și, astfel, bine pregătit din toate punctele de vedere, în toamna anului 1599 a hotărât atacul, inițiind o campanie peste munți. Asigurat că vigilența craiului ardelean și a vecinilor a fost atenuată, va intra pe nesimțite în Ardeal.

Când Mihai a fost sigur că turcii și polonezii nu-l vor ataca, se hotărăște să intre fugerător în Transilvania. Andrei Báthory nu era pregătit, fiind în mod constatant amăgit de Mihai, iar moldovenii și polonii nu puteau veni la timp în sprijinul acestuia, nefiind anunțați de un pericol iminent pe care să-l fi invocat Andrei Báthory.

Mihai voia să evite de a fi atacat prin surprindere, așa că a atacat el primul, un atac surpriză, fulgerător. A considerat că a sosit momentul să obțină Ardealul și era foarte determinat să se proclame principe, mai ales că românii de peste munți îl așteptau cu mare nerăbdare. După ce a asigurat hotarele, ce urmau a fi apărate de vornicul Dumitru, vărul său, cu 5.000 de oameni, Mihai Viteazul pornește spre Transilvania dar fără a avea acordul decisiv al Împăratului. Mihai se găsea în mare pericol și de aceea, decide: va ataca Ardealul, chiar și fără acordul Casei de Austria.

De-acum, zarurile erau aruncate !

În această situație, și cu gândul de a-și asigura domnia, Mihai pune totul la bătaie; energie fizică, cheltuieli de înarmare, organizare politco- militară. În aceste momente, sunt admirabile talentul și abilitatea diplomatică a lui Mihai Viteazul.

Conform înțelegerii prealabile cu împăratul, se stipula că la nevoie, la intrarea lui Mihai în Ardeal, să fie sprijinit de Basta. În rest, privitor la armată și strategia de urmat, totul a fost cu multă prevedere aranjat, deci urma doar decizia finală a lui Mihai: fixarea datei în care va intra în Transilvania.

Mihai explică ulterior, din nou, împăratului în scrisoarea sa, din iarna anului 1601 motivele intrării sale în Ardeal: „*Acestea m-au îndemnat a răsbuna jignirea Măriei Tale, a lovi cu oastea mea din porunca și cu voia Măriei Tale pe dușmanii ardeleni și a-i supune cu puterea și cu armele*”.-Nicolae Iorga-„Scrisori de boieri, Scrisori de Domni”-1925

Între timp, secretarul lui Mihai, trădătorul Ioan Rácz, l-a înștiințat pe Andrei Báthory că Mihai avea înțelegere cu împăratul Rudolf de a ataca Transilvania. În acest moment, principele ardelean, precaut, își cheamă ostașii la 23 septembrie 1599, din cauza „anumitor pricini” pe care nu le-a dezvăluit armatei sale.

La 25 septembrie 1599, Mihai își trimite emisarii săi, solii Dămian și Preda în Transilvania, pentru a afla starea de spirit ce domnea în principat. Aceștia au comunicat principelui că Mihai trebuie să traverseze Ardealul pentru a se uni cu armata imperială împotriva otomanilor aflați la Buda, cerând permisiunea principelui de a tranzita Ardealul; aceasta fiind o altă amăgire, pe care Mihai a folosit-o pentru a împiedica principele de a se organiza din timp pentru eventualul război planificat de Mihai. Báthory argumenta în răspunsul său că imperialii nu au chiar așa mare nevoie de oștile valahilor, că armata imperială nu este prea ”strâmtorată” și că Mihai dacă dorește să ajute creștinătatea, să-și îndrepte eforturile la sud de Dunăre și să creeze un alt front de atac al otomanilor. Totuși, toate aceste manevre amăgitoare, au avut menirea de a întârzia reacția principelui față de zvonurile de război. În final, Andrei Báthory a căzut în capcana Voievodului Mihai.

La 18 octombrie 1599, un sol trimis de Mihai îl informa pe Andrei Báthory în Dietă că Mihai pornește spre Dunăre ca să-i atace pe turci și că era gata să-și trimită fiul ostatec, semn al sentimentelor sale de supunere. Această solie a fost trimisă ca să îl amăgească până în ultimul moment pe Andrei Báthory, care a aflat de sosirea armatei lui Mihai la Brașov, doar cu puțin timp înainte de bătălie.

Fiind amăgit de Mihai, acesta era convins acum că nu îl mai paște nici un pericol din partea Domnului muntean. De aceea, a permis nobililor și ostașilor aflați în subordinea lor, să părăsească tabăra de la Sebeșul Săsec (azi, Sebeș Alba)și ”să plece acasă la cules de vii”. Liniștit, a convocat chiar lucrările Dietei, care apoi s-au întrerupt brusc, sub amenințarea atacului iminent al lui Mihai.

Când s-au înapoiat solii săi din Ardeal, Mihai era deja sub munte, cu armata sa.

În ajunul campaniei din Transilvania, secretul atacului era strașnic păstrat de către Mihai. Mercenarii de rând nu știau unde vor merge; li s-a spus că vor trece prin Ardeal înspre Ungaria, unde împăratul i-a fixat loc de ședere. Despre toate planurile lui Mihai, știau doar oamenii săi de încredere.

Putem constata cu câtă abilitate și-a pregătit Mihai expediția; câte măsuri de prevedere, câte precauții și-a luat, pentru reușita acestei campanii, pentru a minimiza riscurile și a obține victoria dorită

Intrarea în forță în Transilvania. Strategia

Când se vede în pericol, cum era acum, Mihai atacă el, primul; nu se lasă atacat, astfel, putându-și pune mai bine în aplicare tactica și strategia

Folosește evenimentul surpriză; efectul psihologic urmărit: inamicul este șocat și demoralizat.

Dezinformează dușmanul mai întâi asupra posibilității atacului, induce cât posibil în eroare dușmanul.

Își ține în mare secret planurile și strategia de atac , de pătrundere în teritoriul inamic, etc.

Face tot posibilul să distrugă dușmanul pe teritoriul propriu, intră pe mai multe văi și culoare când trece munții, pentru a surprinde dușmanul și în caz de pericol, să aibă rezerve și să poată ataca cu celelalte grupări de oaste. Pe terenul de luptă își încurajează ostașii. Folosește tactici de succes: învăluirea dușmanului pe terenul de luptă, la momentul oportun. După confruntările directe în luptă, Mihai își urmărește adversarul, îl hărțuiește, până la nimicirea sa completă „A reușit să adune alături de el 23.000 de sârbi, cazaci, moldoveni plătiți, 8.000 de haiduci balcanici, 1.000 de pedestri, 1.100 de călări secui și o frumoasă oaste de boieri: roșiorii, cu 1.000 de măciuci de-ai boierilor călări , dotați cu toții, cu 18 tunuri. Hotărârea era gravă, dar pe deplin îndreptățită.”- precizează Nicolae Iorga-„Scurtă istorie a lui Mihai Viteazul”-1900.

La Ploiești și în Oltenia, s-au format în total trei corpuri de armată, care urmau să parcurgă trasee diferite prin trecătorile Carpaților. Cea mai mare parte din oaste a fost strânsă de către Mihai, la Târgșor, lângă Ploiești, în vara și toamna anului 1599. Mihai a stabilit trecerea în Transilvania a armatei sale, prin trei defilee; Valea Buzăului, prin Albești, Cricov, Salcia, Cislău, Tabla Buții, Sita Buzăului, un altul pe Valea Teleajenului, pe la Vălenii de Munte, Mâneciu, Cheia și apoi pasul Ciucaș și o a treia oaste, pe Valea Oltului. Un mare corp de armată se forma la Craiova, în mare secret, sub străduințele Buzeștilor, a lui Udrea Băleanul, Baba Novac și a altor căpitani de încredere, strângând din zonă, toată floarea vitejilor. Acest corp urma să facă joncțiunea cu restul armatei lui Mihai, la Tălmăciu, lângă Sibiu, după trecerea prin Valea Oltului, ceea ce s-a și întâmplat la 16/26 octombrie 1599.

Harta geografică actuală a României
La est de Valea Prahovei se află Valea Teleajenului, iar
la est de aceasta, Valea Buzăului
Imagine luată de pe harta-romaniei.org

Unul din drumurile strategice pe care Mihai urma să intre în Transilvania cu o parte din armată, era cel care ducea prin trecătoarea Buzăului, traseu pe care urma să fie însoțit de fiul său, Nicolae. Planul lui Mihai era să coboare apoi în Țara Bârsei, la Brașov, unde intenționa să ceară supunerea sașilor și să mai strângă oaste secuiască.

Acest plan strategic a fost conceput cu iuțeală și în mare taină, pentru a elimina pericolul de a fi surprins, destituit și alungat de pe tronul său, de către cei doi aliați, Andrei Báthory și Ieremia Movilă, care-i doreau pieirea.

În momentul plecării oastei spre Ardeal, solul Gheorghe Rácz, trimis de Mihai la Andrei Báthory, trebuia să-l înștiințeze pe acesta, că Mihai este în trecere prin Transilvania, iar intenția lui, e să ajungă la împărat. Taina atacului asupra Ardealului era păstrată strict secret, fiind cunoscută doar de membrii familiei, sfetnicii apropiați și de cazaci. În ziua de 7/17 octombrie 1599, Mihai ține o cuvântare la Ploiești pentru a-și îmbărbăta oștenii, cerându-le căpitanilor unguri aflați sub comanda lui, un jurământ de credință și loialitate, că-l vor însoți oriunde îi va duce, că-i vor executa ordinele și nu se vor îndepărta de steagurile pe care le purtau. Apoi a luat măsuri organizatorice, trimițând detașamente de ostași să păzească drumurile și pasurile prin care armata sa urma să treacă munții. Prima dată s-au deplasat ostașii cu arme ușoare și artileria. Poverile, proviziile și bagajele urmau să fie transportate de căruțe și animale de povară. Jupănesele și Doamnele, copiii boierilor, erau transportați cu trăsurile.

S-a dat iute vestea în Ardeal că turcii au atacat Valahia și toți aceștia trebuiau să se deplasează pe teritoriul împăratului, unde se vor adăposti de furia islamicilor. Pentru aceasta, Mihai cere acordul cardinalului, craiul Ardealului, Andrei Báthory; acesta l-a crezut. De aceea, când i se aduc zvonuri că Mihai a ajuns la Brașov cu oaste mare și face strânsură de oaste la secui, el a rămas neîncrezător, până

când generalul Gáspár Kornis l-a asigurat că acest fapt este foarte sigur, este chiar real. Atunci principele a întrerupt lucrările Dietei și a început pregătirile de război.

La 5/25 octombrie 1599, Mihai pătrunde în Ardeal prin Pasul Buzăului.

Bustul lui Mihai Viteazul, Vama Buzăului. mesageruldecovasna.ro